

Nr 187

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475), m. m.; given Stockholms slott den 18 oktober 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);
- 2) förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. och 8 § tulltaxeförordningen den 13 maj 1960 (nr 391);
- 3) förordning angående upphävande av förordningen den 22 december 1939 (nr 877) om skatt å kaffe; samt
- 4) förordning angående ändrad lydelse av 8 § förordningen den 27 maj 1960 (nr 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås slopande av den särskilda skatten på kaffe och upphävande av tullen på te. Ändringar i tullagstiftningen föreslås vidare bl. a. i anslutning till förhandlingar inom EFTA och med anledning av ny läkemedelslagstiftning. Slutligen innehåller propositionen förslag till en mindre ändring i malt- och läskedryckslagstiftningen i syfte att undvika dubbelbeskattning av importerat öl m. m.

Författningsändringarna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1964. När det gäller kaffe kan dock inneliggande redan beskattade lager påverka tidpunkten för genomslaget i priserna av kaffeskattens slopande.

Förslag
till
Förordning
om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475)

Härigenom förordnas, att tulltaxan den 12 september 1958 skall i angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt framgår av härvid fogad bilaga.

—————

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1964.

Bilaga

Kap. 3. Fisk, kräftdjur och blötdjur

03.02 Fisk, saltad, torkad eller rökt ..... fri

Kap. 5. Produkter av animaliskt ursprung, ej annorstädes upptagna eller inbegripna

-----
05.14 Ambra, bävergäll, siset och mysk; spanska flugor; galla, även torkad; animaliska ämnen, färska, kyllda, frysta eller tillfälligt konserverade på annat sätt, med huvudsaklig användning för beredning av farmaceutiska produkter ..... fri

Kap. 9. Kaffe, te, matte och kryddor

09.02 Te ..... fri

Kap. 12. Oljehaltiga frön och frukter; diverse andra frön och frukter; växter för industriellt eller medicinskt bruk; halm och foderväxter

12.07 Växter samt frön, frukter och andra växtdelar, färska eller torkade, även sönderdelade eller pulveriserade, med huvudsaklig användning för framställning av parfymer, farmaceutiska produkter, insekts- eller svampbekämpningsmedel eller för liknande ändamål ..... fri

Kap. 13. Vegetabiliska råämnena för färgning eller garvning; naturliga gummiarter och hartser samt andra växtsafter och växtextrakter

Anmärkning

Till nr 13.03 hänföres bl. a. lakritsextrakt, pyrethrumextrakt, humleextrakt, alooextrakt och opium. Nr 13.03 omfattar icke:

f) mediciner (nr 30.03);

Kap. 15. Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor samt spaltningssprodukter därav; beredda ätbara fetter; vaxer av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

d) isolerade fettsyror, beredda vaxer samt fetter och oljor, beredda till farmaceutiska produkter, färger, lacker, tvål, parfymer, toalettmiddel eller kosmetiska preparat, ävensom sulfonerade oljor och andra produkter, hänförliga till avd. VI;

Kap. 17. Socker och sockerkonfektyrer

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

c) farmaceutiska produkter (kap. 30).

Kap. 19. Varor av spannmål, mjöl eller stärkelse; bakverk

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

c) farmaceutiska produkter (kap. 30).

19.06 Nattvardsbröd, oblatkapslar för farmaceutiskt bruk, sigill-
oblater och liknande varor av mjöl eller stärkelse ..... fri

Kap. 21. Diverse näringsmedel

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

d) jäst, utgörande medikament (nr 30.03).

Kap. 22. Drycker, alkohol och ättika

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

d) medikament (nr 30.03);

Kap. 27. Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter däruv; bituminösa ämnen; mineralvaxer

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

b) medikament (nr 30.03).

Kap. 30. Farmaceutiska produkter

Anmärkningar

1. Med *medikament* enligt nr 30.03 avses till nr 30.02 eller 30.04 icke hänförliga produkter (andra än födoämnen och drycker, såsom dietiska, berikade eller för diabetiker avsedda födoämnen, stärkande drycker och mineralvatten), som utgöra:

30.03 Medikament för människor eller djur:

Kap. 34. Tvål; organiska ytaktiva ämnen samt tvätt- och rengöringsmedel; smörjmedel; konstgjorda vaxer och beredda vaxer; puts- och skurmedel; ljus och liknande produkter; modelleringsmassa och dentalvax

Anmärkningar

---

2. Nr 34.01 omfattar endast vattenlöslig tvål, även med tillsats av andra ämnen (desinfektionsmedel, slippulver, fyllmedel, medicinskt verkande ämnen o. d.).

Kap. 35. Proteiner, lim och klister

Anmärkning

Detta kapitel omfattar icke:

a) proteiner, utgörande medikamenter (nr 30.03);

Kap. 38. Diverse kemiska produkter

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

b) medikamenter (nr 30.03).

Kap. 44. Trä och varor därav; träkol

Anmärkningar

1. Detta kapitel omfattar icke:

a) trä med huvudsaklig användning för framställning av parfyper, farmaceutiska produkter, insekts- eller svampbekämpningsmedel eller för liknande ändamål (nr 12.07);

Förslag
till
Förordning
om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. och 8 § tulltaxeförordningen den 13 maj 1960 (nr 391)

Härigenom förordnas, att 5 § 1 mom. och 8 § tulltaxeförordningen den 13 maj 1960¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

5 §.

1 m o m. På villkor, som Konungen bestämmer, åtnjutes befrielse från tull för:

a) ämnen (enkla kemikalier och droger), vilka endast eller i huvudsaklig mån finna användning såsom läkemedel eller för tillredning av läkemedel;

b) varor, vilka äro avsedda att användas uteslutande som material för tillverkning av läkemedel, hänförliga till tulltaxenr 30.03, eller av ämnen som avses under a);

c) varor, vilka — — — pansrade stridsfordon.

8 §.

Tullfrihet åtnjutes — — — motsvarande förmån;

3. varor, som införas för sådana organisationers eller personers räkning vilka avses i lagen den 10 juli 1947 (nr 511) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer, enligt vad därom bestämts i stadga eller avtal vartill Sverige anslutit sig;

4. varor, som — — — internationell samfärdsel.

(Föreslagen lydelse)

5 §.

1 m o m. På villkor, som Konungen bestämmer, åtnjutes befrielse från tull för:

a) ämnen (enkla kemikalier och droger), vilka endast eller i huvudsaklig mån finna användning såsom läkemedel eller för tillredning av tullfria farmaceutiska produkter, hänförliga till kapitel 30 i tulltaxan;

b) varor, vilka äro avsedda att användas uteslutande som material för tillverkning av tullfria farmaceutiska produkter, hänförliga till kapitel 30 i tulltaxan, eller av ämnen som avses under a);

c) varor, vilka — — — pansrade stridsfordon.

8 §.

Tullfrihet åtnjutes — — — motsvarande förmån;

3. varor, som införas för sådana organisationers eller personers räkning vilka enligt lag eller annan författning åtnjuta immunitet och privilegier, i enlighet med vad därom bestämts i stadga eller avtal vartill Sverige anslutit sig;

4. varor, som — — — internationell samfärdsel.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1964.

¹ Senaste lydelse av 5 § se 1963:190.

Förslag
till
Förordning
angående upphävande av förordningen den 22 december 1939 (nr 877)
om skatt å kaffe

Härigenom förordnas, att förordningen den 22 december 1939 (nr 877) om skatt å kaffe skall upphöra att gälla med utgången av december månad 1963. De tidigare bestämmelserna skola alltjämt äga tillämpning beträffande förhållanden, som hänföra sig till tiden dessförinnan.

Förslag
till
Förordning
angående ändrad lydelse av 8 § förordningen den 27 maj 1960 (nr 253)
om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker

Härigenom förordnas, att 8 § förordningen den 27 maj 1960 om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

8 §.

Deklaration skall — — — varje tillverkningsställe.

Deklarationen skall — — — deklara- tionen avser.

Om särskilda — — — deklara- tionen avser.

I deklara- tion — — — på provi- anteringsfrilager,

b) tillverkats vid annat tillverk- ningsställe,

c) utlämnats såsom — — — till- verkarens besittning.

(Föreslagen lydelse)

8 §.

Deklaration skall — — — varje tillverkningsställe.

Deklarationen skall — — — de- klara- tionen avser.

Om särskilda — — — deklara- tionen avser.

I deklara- tion — — — på provi- anteringsfrilager,

b) tillverkats vid annat tillverk- ningsställe *eller vid införsel till ri- ket belagts med tull,*

c) utlämnats såsom — — — till- verkarens besittning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1964.

¹ Senaste lydelse av 8 § se 1961:367.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 18 oktober 1963.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *slopande av kaffeskatten, m. m.* och anför därvid följande.

I. Inledning

Inom ramen för det allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) var, såsom tidigare i olika sammanhang redovisats, frågan om främjandet av de ekonomiskt mindre utvecklade ländernas handel föremål för ingående behandling vid 1961 års ministermöte. I syfte att fullfölja de då uppnådda resultaten upptogs de med u-ländernas handel sammanhängande problemen till förnyade överläggningar vid det ministermöte, som ägde rum under tiden den 16—21 maj i år, varvid en rad rekommendationer antogs om fortsatta åtgärder i olika hänseenden. Rekommendationerna innefattar bl. a. slopande av tullarna på vissa tropiska produkter.

Chefen för handelsdepartementet kommer att senare denna dag föreslå proposition (nr 188) till riksdagen angående godkännande för Sveriges del av ändringar i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelsammanslutningen, m. m. Som därvid redovisas gjordes i anslutning till EFTA:s ministerrådsmöte den 9—11 maj i år i Lissabon ett svenskt åtagande att överväga ett slopande av tullen på spillånga. Även denna fråga torde nu få upptas till behandling.

Vidare har jag att anmäla fråga om ändringar i tulltaxan och tulltaxeförordningen i anslutning till den nya läkemedelslagstiftning, som träder i kraft den 1 januari 1964. Förslag till sådana ändringar har framlagts av generaltullstyrelsen. Över detta förslag har, efter remiss, yttranden avgivits av kontrollstyrelsen, medicinalstyrelsen (efter hörande av statens farmacev-

tiska laboratorium), kommerskollegium (efter hörande av Sveriges kemiska industrikontor), Apotekarsocieteten, Läkemedelsindustriföreningen, Rufi — representantföreningen för utländska farmaceutiska industrier samt Sveriges grossistförbund. I detta sammanhang får jag vidare anmäla fråga om ändring i tulltaxeförordningen i anslutning till ändrad lagstiftning i fråga om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer.

Slutligen får jag anmäla ett av kontrollstyrelsen framlagt förslag till ändring i förordningen om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker. Över framställningen har, efter remiss, yttranden avgivits av generaltullstyrelsen, kommerskollegium, Svenska bryggareföreningen och Sveriges vattenfabrikanters riksförbund, Svensk industriförening, Kooperativa förbundet samt Sveriges grossistförbund.

II. Åtgärder till främjande av u-ländernas handel

GATT-förhandlingarna

Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) har tillskapats i avsikt att underlätta för de avtalsslutande parterna att uppnå friare villkor i det internationella handelsutbytet. Vid sidan av fullföljandet av övriga arbetsuppgifter har man inom GATT under senare år ägnat särskild uppmärksamhet åt frågor rörande främjandet av de ekonomiskt mindre utvecklade ländernas handel och därmed sammanhängande problem.

Handeln med u-länderna gjordes till föremål för särskilt ingående behandling vid GATT:s nittonde session i november 1961. Under denna session antogs sålunda vid ett möte på ministernivå en deklaration om åtgärder för främjande av u-ländernas export. Enligt deklarationen skulle medlemsländerna lämna sin medverkan härtill särskilt genom att undanröja hinder av ren tullkaraktär liksom andra hinder för u-ländernas tillträde till industriländernas marknader.

På ministermötet enades man vidare om att de avtalsslutande parterna omedelbart skulle vidtaga erforderliga åtgärder för utarbetande av handlingsprogram och om möjligt fastställa ett tidsschema för en fortgående reducering av hindren för u-ländernas export. I anslutning härtill förklarade de flesta deltagande ministrarna, att frågan om tullfri import av tropiska produkter skulle noggrant studeras.

Det utredningsarbete, som föranleddes av de nu nämnda besluten, kom sedermera att huvudsakligen bedrivas i GATT:s kommitté III och i en arbetsgrupp, som speciellt behandlade frågor rörande tropiska produkter. Arbetet i denna grupp inriktades på kaffe, te, kakao, bananer, tropiska trävaror samt oljefröer och oljor.

Vid ett nytt ministermöte inom GATT under tiden den 16—21 maj i årtogs frågan om åtgärder till främjande av u-ländernas handel åter upp till behandling. Under det förberedande arbetet förelåg skilda uppfattningar hos olika ländergrupper om vilka åtgärder som skulle vidtas — så var fallet även i förhållandet mellan olika industriländer. Vid ministermötet början kunde därför full enighet inte redovisas på alla punkter, och huvuduppgiften för ministrarna blev att söka uppnå kompromisser ägnade att läggas till grund för det fortsatta GATT-arbetet.

Som utgångspunkt för ministrarnas diskussioner förelåg dels ett handlingsprogram, utarbetat av en grupp ledande u-länder, dels de övriga förslag som framkommit under det förberedande arbetet. I handlingsprogrammet föreslogs att inga nya tullar eller tullhöjningar skulle få införas på varor av betydelse för u-länderna, att kvarstående importrestriktioner i industriländerna för u-landsvaror skulle avvecklas, att tullfri införsel skulle medges för s. k. tropiska produkter (kaffe, te, kakao, bananer, tropiska trävaror samt oljefröer och oljor) samt att tullar på råvaror skulle borttagas. Vidare skulle tullar på halvfabrikat och färdigvaror från u-länderna reduceras och avvecklas efter viss plan. Interna skatter på varor av intresse för u-länderna skulle tas bort. Länder, som upprätthåller några av nu nämnda handels hinder, skulle årligen till GATT rapportera de åtgärder, som vidtagits i överensstämmelse med handlingsprogrammet. Slutligen föreslogs, att frågan om lämpliga åtgärder syftande till hjälp för u-länderna att bredda basen för sin ekonomi, vidga sin exportkapacitet och öka sina exportinkomster skulle studeras.

I princip nåddes bland industriländerna enighet om de allmänna riktlinjerna i det framlagda handlingsprogrammet. Representanterna för EEC-länderna tog emellertid inte någon slutlig ståndpunkt till de enskilda förslagen i handlingsprogrammet. Dessa stater framhöll, att mer positiva åtgärder än de som redovisats i programmet var nödvändiga för att nå betydande ökningar i u-ländernas exportintäkter. Bl. a. föreslogs närmare studier av möjligheten att ingå internationella marknadsavtal för vissa varor. Vad beträffar övriga industriländer, var innebörden av deras ståndpunktstagande, att handlingsprogrammet borde fullföljas genom fortsatta överläggningar inom de olika GATT-organen eller — om överenskommelse därom kunde nås mellan de berörda parterna — genom mer omedelbara åtgärder i fråga om vissa varugrupper.

När det gäller de tropiska produkterna, nåddes allmän enighet om avveckling, om möjligt före utgången av år 1963, av tullar på te och tropiska trävaror. Beträffande kaffe underströks i första hand betydelsen av det under år 1962 i FN:s regi upprättade kaffeavtalet. Vissa stater, dock inte EEC-länderna, enade sig dessutom om att alla handels hinder för kaffe skulle, om möjligt före 1963 års slut, avskaffas genom sådana samfälliga åtgärder varom överenskommelse kunde träffas. I fråga om kakao lades hu-

vudvikten vid det internationella avtal som f. n. är under utarbetande med syfte i första hand att nå prisstabilitet på kakaoområdet. Samtliga länder med undantag för EEC-länderna enade sig vidare om att, om möjligt under år 1963, söka få till stånd en gemensam aktion för avskaffande av bl. a. interna skatter på kakao, medan man beträffande tullarna hänvisade till kakaoavtalet. Vad slutligen gäller bananer samt tropiska oljor och oljefröer ansågs något beslut om åtgärder ännu icke kunna komma i fråga. Vidare studier av problemen i fråga om dessa varor skulle företas.

I enlighet med ett vid ministermötet fattat beslut har GATT:s råd under sommaren 1963 tillsatt en aktionskommitté med uppgift att medverka vid u-landsfrågornas fortsatta behandling inom GATT.

Vid aktionskommitténs första sammanträde, som hölls i september, hade, med få undantag, alla industriländer beträffande te och tropiska trävaror underrättat kommittén om att införseln redan tidigare varit eller numera blivit tullfri eller att erforderliga åtgärder vidtagits för att slopa tullarna inom en nära framtid.

EEC-länderna sänker vidare för sin del tullarna på vissa tropiska produkter i anslutning till ett särskilt avtal med associerade stater. Sålunda sänkes tullen på kaffe från 16 till 9,6 % d. v. s. till samma nivå som den svenska tullen på kaffe. Den inom EEC förekommande särskilda beskattningen av kaffe kvarstår däremot fortfarande.

För Sveriges del har regeringen låtit meddela aktionskommittén sin avsikt att framlägga förslag om avskaffande fr. o. m. den 1 januari 1964 av tullen på te samt skatten på kaffe. För tropiska trävaror utgår i Sverige inte någon tull.

Skatten på kaffe — vilken är reglerad genom förordningen den 22 december 1939 (nr 877) om skatt å kaffe (senaste lydelse se SFS 1946: 698) — upptages i Sverige vid införseln och utgår för orostat kaffe med 35 öre per kilogram samt för rostat kaffe och kaffesurrogat med tillsats av kaffe med 45 öre per kilogram. För te är tullen en krona per kilogram. Under budgetåret 1962/63 uppgick inkomsten av skatten på kaffe till 28,9 och av tullen på te till 1,2 miljoner kronor.

Departementschefen

Att åtgärder i syfte att öka u-ländernas möjligheter att vinna avsättning för sina produkter i industriländerna måste ingå, vid sidan av den tekniska och finansiella biståndsverksamheten, som ett led i strävandena att främja det ekonomiska framåtskridandet och höja levnadsstandarden i u-länderna är numera allmänt erkänt. Det är uppenbart att i detta sammanhang frågorna om sänkning av industriländernas tullar på u-landsprodukter och om avskaffande av kvantitativa restriktioner liksom andra sådana handelshinder måste tillmätas stor betydelse. Med hänsyn till de nu berörda frågornas vikt är det naturligt att de kommit att bli föremål för ingående behandling i

åtskilliga internationella organisationer, även om det måste konstateras att de hittills vunna resultaten är förhållandevis ringa och att betydande svårigheter visat sig stå i vägen för mer allmänna och långtgående överenskommelser på området. U-ländernas handelsfrågor har bl. a. behandlats av flera organ inom Förenta nationerna och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Det hittills kanske mest omfattande arbetet har emellertid nedlagts inom ramen för GATT, det internationella organ på handelsområdet som har den största anslutningen.

Liksom skett i fråga om den internationella tekniska och finansiella biståndsverksamheten har Sverige tagit direkt och aktiv del i behandlingen av de problem, som sammanhänger med främjandet av u-ländernas utrikeshandel. Detta gäller inte minst det arbete, som bedrivs inom GATT. De allmänna riktlinjer, som varit vägledande för de svenska ställningstagandena, har redovisats för riksdagen bl. a. i propositionen 1962: 100 angående det svenska utvecklingsbiståndet. Jag vill i detta sammanhang endast erinra om att det därvid framhölls, att våra insatser för undanröjande av hindren för u-ländernas handel måste ha multilateral karaktär om de skall få största möjliga effekt. Skall åtgärderna verkligen kunna bidra till en ökad framstegstakt i u-länderna, måste det med andra ord vara en förutsättning, att samordnade insatser görs av ett större antal viktigare industriländer. Detta är även nödvändigt för att i görligaste mån undvika skadliga snedvridningar i den internationella handeln. Ensidiga åtgärder från enstaka länders sida blir utan nämnvärt praktiskt värde, i varje fall om deras interna marknad — som fallet är med Sverige — är obetydlig sett från internationell synpunkt. När det gäller vårt land, tillkommer dessutom det förhållandet, att vi traditionellt för en starkt frihandelsvänlig politik. Detta innebär att våra tullar — några andra egentliga handelshinder förekommer knappast — som regel är av så obetydlig höjd, att de inte heller för u-ländernas produkter utgör något faktiskt hinder för tillträde till den svenska marknaden.

Det finns självfallet inte några skäl att nu frånga den nyss angivna principiella svenska ståndpunkten. Sverige måste sålunda alltfört göra sin insats på det aktuella området genom att direkt delta i de fortgående förhandlingarna och efter måttet av sina möjligheter söka bidra till en internationell utveckling i frihandelsvänlig riktning till förmån för en förbättrad ekonomi i u-länderna. Jag vill i detta sammanhang påpeka, att Sverige fått direkt representation inom flertalet av de kommittéer och andra organ som nu är verksamma inom de olika internationella organisationerna på det handelspolitiska området.

Av den tidigare lämnade redogörelsen har framgått, att man vid det ministermöte som i våras hölls inom GATT antog flera rekommendationer rörande u-ländernas handelsfrågor. Som likaledes redan framhållits, innebär de emellertid endast i ett par hänseenden — i fråga om te och tropiska trävaror — att enighet nåtts om mer omedelbara åtgärder. Rekommendatio-

nera innebär här, att nu utgående tullar skall slopas från och med kommande årsskifte. När det gäller te, har man på vissa håll — bl. a. i Storbritannien och inom den gemensamma marknaden — redan vidtagit åtgärder för att förverkliga rekommendationen. Motsvarande åtgärd bör självfallet vidtagas även på svensk sida. Jag förordar sålunda, att tullen på te avskaffas från och med den 1 januari 1964.

På tropiska trävaror uttages i vårt land ingen tull. Även med avseende på denna vara har vissa åtgärder vidtagits från de aktuella ländernas sida.

Beträffande övriga punkter i de aktuella rekommendationerna vill jag i detta sammanhang endast nämna, att — såvitt gällt konkreta åtgärder i avseende på bestämda varuslag — intresset i flera fall inriktats på marknadsreglerande åtgärder i stabiliserande syfte. På en punkt — det gäller kakao — har för övrigt arbetet numera fortskridit så långt att överläggningar pågår om upprättandet av ett råvaruavtal.

I det föregående har jag närmare utvecklat de principiella grunderna för den svenska inställningen, när det gäller åtgärder av nu aktuell art för främjande av u-ländernas handel, och framhållit, att vi närmast har att inrikta oss på att aktivt verka för multilaterala åtaganden från industriländernas sida. På en punkt synes emellertid situationen vara något annorlunda. Jag vill erinra om att jag i propositionen 1963: 150 framhållit att det kunde finnas anledning att, även utan direkt motsvarande åtgärder från andra länders sida, till årsskiftet avskaffa den svenska skatten på kaffe. Här är nämligen förhållandet det, att särskild beskattning förekommer endast i ett fåtal länder, främst i vissa av medlemsstaterna i den gemensamma marknaden. Då ett avskaffande av den svenska skatten på kaffe kan ha ett visst, om än till sina direkta verkningar relativt begränsat värde såsom ett initiativ i enlighet med önskemål som framförts från u-ländernas sida, synes skäl föreligga för en sådan åtgärd. Ingenting som under den sista tiden förekommit i samband med det pågående arbetet inom GATT ger enligt min mening anledning att nu inta en ändrad ståndpunkt. Jag förordar sålunda, att kaffeskatten slopas från och med den 1 januari 1964.

Jag vill emellertid starkt understryka att, om en sådan åtgärd överhuvud skall kunna anses motiverad från nu aktuella synpunkter, skattesänkningen också måste komma till direkt uttryck i en motsvarande prissänkning. Särskild anledning att framhålla detta synes föreligga med hänsyn till erfarenheterna i samband med slopandet av den särskilda varuskatten på glass tidigare i år. Jag vill erinra om att av statens pris- och kartellnämnd utförda undersökningar visat att skattesänkningen, som medfört ett inkomstbortfall för statsverket på över 15 miljoner kronor, inte ens till hälften slagit igenom i priserna. Beträffande den nu aktuella prissänkningen på kaffe bör påpekas att den måhända inte blir helt genomförd förrän efter det att inneliggande beskattade lager slutsålts, vilket kan ta i anspråk inemot en månad efter det att skatten slopats.

III. Tullen på spillånga

Ministerrådsmötet i Lissabon

Såsom chefen för handelsdepartementet kommer att redovisa, framställdes inför EFTA:s ministerrådsmöte i Lissabon vissa önskemål om lättnader för exporten av fisk till Sverige. Sålunda föreslogs, att de svenska införselavgifterna på färska filéer liksom prisregleringsavgiften på fisk skulle sättas ned. Från norsk sida önskade man härutöver en avveckling av den svenska tullen på spillånga.

Från svensk sida förklarade man sig angelägen att medverka till att det inom EFTA skapades friare förhållanden på fiskeområdet. Detta borde, framhölls det, emellertid ske i ett större sammanhang, där hänsyn kunde tas till alla väsentliga faktorer som inverkar på fiskhandeln. Prisregleringsavgiften var vidare en rent intern anordning, som tillämpades på såväl importerad som svenskfångad fisk.

Sedan frågan ånyo aktualiserats i samband med de vid själva ministerrådsmötet framlagda förslagen om en accelererad nedskrivning av tullarna inom EFTA-området, förklarades från svensk sida — då det från norskt håll framkommit stor tveksamhet inför ett beslut i sådan riktning — i syfte att underlätta ett positivt norskt ställningstagande, att man trots principiella betänkligheter var beredd att pröva de tidigare på norskt håll framförda förslagen. Efter mötet har också beslut fattats om att taga bort eller sätta ned avgifterna på vissa slag av färska filéer från EFTA-länderna och att sätta ned prisregleringsavgiften på fisk.

Spillånga avsättes endast på den svenska marknaden, och beredningen sker normalt inom landet. Samtidigt som de ilandförda fångstmängderna av långa på senare tid gått ned har efterfrågan på spillånga varit starkt stigande. För att tillgodose denna efterfrågan har därför tämligen betydande kvantiteter färsk långa importerats. Härutöver har under år 1962 införts 35 ton spillånga från Norge till ett värde av 225 000 kronor.

På införd spillånga utgår för närvarande tull med 75 öre per kilogram. Införseln är vidare underkastad kvantitativa restriktioner. Prisregleringsavgift utgår däremot ej.

Departementschefen

I anslutning till vad som förekommit vid de redovisade EFTA-förhandlingarna förordar jag, att tullen på spillånga slopas från och med den 1 januari 1964. Frågan om åtgärder i anslutning härtill på prisregleringsavgifternas område torde få prövas i vederbörlig ordning.

IV. Ändringar i tulltaxan m. m. i anledning av bl. a. ny läkemedelslagstiftning

Gällande ordning

Den svenska tulltaxan är som bekant utformad i överensstämmelse med den internationella nomenklaturen för klassificering av varor i tulltarifferna (Brysselnomenklaturen). Rubriken till varunummer 30.03 i Brysselnomenklaturen lyder på engelska och franska Medicaments (including veterinary medicaments) respektive Médicaments pour la médecine humaine ou vétérinaire. I den svenska tulltaxan har rubriken följande lydelse: Läkemedel, även för veterinärmedicinskt bruk. I anmärkning 1 till kapitel 30 i tulltaxan har lämnats en definition på begreppet läkemedel av följande lydelse.

Med *läkemedel* enligt nr 30.03 avses produkter (andra än födoämnen och drycker, såsom dietiska, berikade eller för diabetiker avsedda födoämnen, stärkande drycker och mineralvatten, samt produkter, hänförliga till nr 30.02 eller 30.04), som utgöra:

- a) blandade produkter för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk;
- b) oblandade produkter, lämpade för terapeutiskt eller profylaktiskt bruk, i avdelade doser eller i förpackningar, som tillhandahållas i detaljhandeln för sådant bruk.

Termen läkemedel förekommer även i andra rubriker i tulltaxan samt i vissa anmärkningar till denna.

Inom tullagstiftningen användes termen vidare i 5 § 1 mom. a) och b) tulltaxeförordningen den 13 maj 1960 (nr 391). Dessa författningsrum lyder sålunda.

På villkor, som Konungen bestämmer, åtnjutes befrielse från tull för:

- a) ämnen (enkla kemikalier och droger), vilka endast eller i huvudsaklig mån finna användning såsom läkemedel eller för tillredning av läkemedel;
- b) varor, vilka äro avsedda att användas uteslutande som material för tillverkning av läkemedel, hänförliga till tulltaxenr 30.03, eller av ämnen som avses under a).

Tillämpningsföreskrifter till nämnda punkter i tulltaxeförordningen har meddelats i tulltaxeringskungörelsen.

Här må anmärkas att enligt förordning den 2 juni 1961 (nr 164) om ändring i tulltaxan anmärkning 1 d) till kapitel 15 i tulltaxan erhållit ändrad lydelse, vilken ändring enligt tidigare denna dag beslutad kungörelse kommer att träda i kraft dagen efter den då kungörelsen utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Den 1 januari 1964 träder läkemedelsförordningen den 14 december 1962 (nr 701) i kraft. Den i denna förordning införda definitionen av läkemedel

överensstämmer inte helt med den definition, som förekommer i nu gällande tulltaxa.

Enligt 8 § punkten 3 tulltaxeförordningen åtnjutes tullfrihet för varor, som införes för sådana organisationers eller personers räkning vilka avses i lagen den 10 juli 1947 (nr 511) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer, enligt vad därom bestämts i stadga eller avtal vartill Sverige anslutit sig. I samband med utvidgning av kretsen av förmånsberättigade organisationer och personer ersattes nämnda lag med en ny lag i ämnet, lagen den 28 juni 1962 (nr 371) om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer m. m.

Förslag och remissyttranden

Generallullstyrelsen har föreslagit att ordet läkemedel inte längre skall användas i tulltaxan som beteckning för de farmaceutiska produkter, som är att hänföra till tulltaxenummer 30.03. I stället torde orden medicin eller medikament kunna användas. Styrelsen förordar för sin del benämningen medicin utom i de fall, då den internationella nomenklaturen bättre motsvaras av annat uttryck, exempelvis farmaceutiska produkter. Styrelsen framhåller att det, då tulltaxan och läkemedelsförordningen i importsammanhang kommer att tillämpas jämsides med varandra, torde vara olämpligt att ett och samma uttryck i de båda författningarna har olika betydelse. Styrelsen anför vidare.

Visserligen kan göras gällande, att ett uttryck, som klart definieras i en författning, i och för sig mycket väl kan ha en annan definition i en annan författning. I detta fall kompliceras emellertid förhållandet av att uttrycket också — utan definition — förekommer såväl i tulltaxeförordningen som i tulltaxeringskungörelsen. Då även dessa författningar i importsammanhang komma att tillämpas jämsides med läkemedelsförordningen och då deras tillämpning i icke obetydlig utsträckning bygger på samråd mellan två centrala ämbetsverk — *generallullstyrelsen* och *medicinalstyrelsen* — av vilka det ena i första hand svarar för tillämpningen av tullförfattningarna och det andra i första hand för bl. a. läkemedelsförfattningarna, torde komplikationer icke kunna undgås, därest samma uttryck dels definieras på olika sätt, dels icke alls definieras.

De sålunda föreslagna ändringarna i tulltaxan föranleder enligt *generallullstyrelsen* även vissa följdändringar i tulltaxeförordningen.

Generallullstyrelsens förslag till ändringar i tulltaxan och tulltaxeförordningen tillstyrkes eller lämnas i sak utan erinran av samtliga remissinstanser. Beträffande den författningstekniska utformningen av ändringarna har dock i ett par fall avvikande meningar anförts.

Kommerskollegium, *medicinalstyrelsen* och *Läkemedelsindustriföreningen* har i sammanhanget föreslagit en materiell ändring av tulltaxeförord-

ningens tullfrihetsbestämmelser samtidigt med de formella ändringarna. Förslaget innebär att ämnen, som användes såsom röntgenkontrastmedel och diagnostiska reagenser eller för tillredning av sådana varor, göres tullfria. Kommerskollegium framhåller att skäl finns för en utvidgning av det tullfria området till att omfatta dessa ämnen, då beredningar av dem upptagits med tullfrihet i tulltaxan under nummer 30.05 och enligt den nya läkemedelsförordningen betraktas som läkemedel. Tullfrihet för här ifrågakvarande slag av beståndsdelar anses ligga i linje med vad som i övrigt gäller på området.

Departementschefen

De av generaltullstyrelsen föreslagna ändringarna i tulltaxan och tulltaxeförordningen har i allt väsentligt vunnit anslutning bland de hörda remissinstanserna. Även för min del kan jag tillstyrka förslagen. Av uttrycken medicin och medikament synes mig emellertid det senare uttrycket vara att föredra i detta sammanhang. Vad beträffar den föreslagna utvidgningen av tillämpningsområdet för tullfrihetsbestämmelserna i tulltaxeförordningen delar jag remissinstansernas uppfattning, att skäl föreligger till utvidgning av tullfriheten att omfatta även ämnen, som användes såsom röntgenkontrastmedel och diagnostiska reagenser eller för tillredning av sådana varor.

Sedan 1947 års lag om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer ersatts av ny lag i ämnet, vilken till sin innebörd i princip överensstämmer med den upphävda lagen, bör en häremot svarande ändring vidtas i 8 § tulltaxeförordningen. Härvid synes dock lämpligast att anknytning sker, inte till viss angiven författning, utan i stället generellt till gällande lagstiftning i ämnet.

V. Ändring i förordningen om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker

Förslag och remissyttranden

Vid import av öl utgår tull med 60 kronor för 100 liter. För vara berättigad till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen skall dock tullen för närvarande utgå med 54 kronor för 100 liter. Tullen innefattar ett belopp, motsvarande skatt enligt förordningen den 27 maj 1960 (nr 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker, uppgående till 48 kronor.

För öl, som tillverkas inom riket, skall tillverkaren enligt nämnda förordning betala skatt med 48 öre per liter. Skattskyldigheten inträder vid utlämningen av de skattepliktiga dryckerna från tillverkningsstället, och till-

verkaren skall i sin deklaration lämna uppgift om bl. a. den myckenhet sådana drycker som utlämnats. Avdrag får i deklarationen göras för bl. a. öl som exporterats eller tillverkats vid annat tillverkningsställe.

Kontrollstyrelsen har i sin tidigare omnämnda framställning föreslagit att tillverkare, vilken här i riket omförpackar importerad vara som är skattebelagd enligt förordningen om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker och därefter utlämnar varan från tillverkningsställe, i sin deklaration skall få göra avdrag också för den myckenhet av varan, som han importerat och för vilken han vid importen erlagt tull motsvarande den skatt som utgår vid inhemsk tillverkning.

Styrelsen framhåller, att importen av öl hittills i princip omfattat endast färdigtappade varor och att gällande bestämmelser är utformade med utgångspunkt härifrån. I dagarna har emellertid ett bryggeri börjat importera öl från Danmark i tankbilar. Ölet tappas på burkar av importören på dennes tillverkningsställe och utlämnas därifrån. Öl, som importeras för att omförpackas i Sverige, skall, framhåller kontrollstyrelsen, enligt nu gällande regler först beläggas med en tull av 54 öre per liter och sedan efter omförpackningen vid utlämning från svenskt tillverkningsställe beskattas med ytterligare 48 öre per liter. Eftersom rätt till avdrag i deklaration för öl som tillverkats utom riket inte föreligger, inträder en dubbelbeskattning, vilken inte varit avsedd. Kontrollstyrelsen anser därför, att tillverkare snarast möjligt bör få rätt att i sin deklaration göra avdrag även för vad som beskattats vid införsel till riket.

Ingen av remissmyndigheterna har i princip haft något att erinra mot kontrollstyrelsens förslag att avskaffa den dubbelbeskattning, som kan anses föreligga.

Svenska bryggareföreningen och *Sveriges vattenfabrikanters riksförbund* har dock framhållit att den svenska bryggeri- och läskedrycksindustrin för närvarande, främst till följd av grannländernas höga skyddstullar, befinner sig i ett besvärande underläge. Organisationerna har med hänsyn härtill hemställt, att författningsändringen inte genomföres förrän den 1 januari 1965.

Även *Kooperativa förbundet* föreslår, att beslut i den av kontrollstyrelsen väckta frågan får anstå till den 1 januari 1965.

Departementschefen

Den av kontrollstyrelsen föreslagna författningsändringen bör enligt min mening genomföras. Med hänsyn till Sveriges internationella förpliktelser på handelsområdet synes förslaget genomförande inte böra uppskjutas.

VI. Departementschefens hemställan

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *förordning om ändring i tulltaxan den 12 september 1958 (nr 475);*
- 2) *förordning om ändrad lydelse av 5 § 1 mom. och 8 § tulltaxeförordningen den 13 maj 1960 (nr 391);*
- 3) *förordning angående upphävande av förordningen den 22 december 1939 (nr 877) om skatt å kaffe; samt*
- 4) *förordning angående ändrad lydelse av 8 § förordningen den 27 maj 1960 (nr 253) om tillverkning och beskattning av malt- och läskedrycker.*

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Hummerhielm